

LA SALUT DE GRÀCIA

Revista semestral de

Salutem
Accions comunitàries
del barri de La Salut

Núm. 14
Desembre de 2019
Exemplar gratuït

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social i Família
Direcció General d'Acció Cívica
i Comunitària

Districte
de Gràcia

Ajuntament de
Barcelona

LA SALUT DE GRÀCIA

REVISTA NÚM. 14

DESEMBRE DE 2019

EQUIP DE REDACIÓ I GESTIÓ:

Comissió de Cultura i Cohesió Social de Salutem - Accions comunitàries del barri de La Salut

TRADUCCIÓ I CORRECCIÓ:

Comissió de Cultura i Cohesió Social de Salutem - Accions comunitàries del barri de La Salut

COL·LABORADORS:

Teresa Roig (veïna, escriptora i mare), Monica Oriola (tècnica del barri del Districte de Gràcia), Clàudia Cardoner i Sílvia Roig (CAP Larrard), Eduard Ferrés Amat i Eduard Ferrés Padró (Equip d'Odontologia del CAP Larrard), Fundació Ludàlia, Comissió de Joves de La Salut, Luis P. de la Cortina (veí), Loli Pinar (Centre de Serveis Socials de La Salut, El Coll, Vallcarca i Els Penitents), Nerea Codina (veïna), Fina i Pepita Montoliu (veïnes), Marta Ruiz (veïna), Nil Alegret Gimeno (veí).

DISSENY I MAQUETACIÓ DE LA REVISTA:

Alessandro Lo Cascio

DISSENY DE LA PORTADA:

Miguel Gallardo

La revista **LA SALUT DE GRÀCIA** és el resultat d'un procés comunitari, un espai on diverses persones veïnes, entitats i serveis participen per tal de millorar la comunicació del barri i seguir construint relacions, xarxa i comunitat. T'animem a participar en la creació de la revista, i així poder aconseguir aquestes fites col·laborant entre tots i totes.

Comuniquem-nos! Com? Pots contactar amb nosaltres:

Enviant un correu a: placomunitarisalut@gmail.com

Trucant al número: 608 64 53 26

ÍNDEX

EDITORIAL

La Revista és Cultura i Cohesio Social	4

EL BARRI

La Festa Major de La Salut	5
La 2a trobada del barri de La Salut	6
10 anys acompanyant al barri de La Salut	8

SALUT

Cáncer oral: prevención y diagnóstico precoz	10

PROJECTES

Ludàlia i la normalització de l'oci per a tothom	11
La festa jove de La Salut	12

RECORDS QUE NO S'ESVAEIXEN

Los recuerdos de Luis	13

RETRATS DE DONES DEL BARRI

Nerea Codina Poisat	15
Pepita Montoliu	18

CUINA

Com fer codony	20

CONTES I POESIES

El gegant avorrit	21

CALENDARI

Activitats del barri de La Salut	22

GENT DEL BARRI

Entrevista a Maria Lomascolo	24

EDITORIAL

PREMI A LA MILLOR ACTUACIÓ

De la primera trobada de la **Comissió de cultura i cohesió social de Salutem** en la que participo, surto amb un somriure i pensant en el refrany que diu "Quien algo quiere, algo le cuesta.", que em fa l'efecte que il·lustra a la perfecció el que em passa amb les pujades. Porto més de mitja vida a Barcelona vivint en carrers que enfilen amunt, i els últims deu anys a La Salut. I aquí, en aquest humil oasi urbà, objectiu turístic d'alt nivell, que és alhora un llimb semi oblidat per l'administració, he trobat el meu lloc en el món— malgrat tot.

Sovint ens cal perspectiva per a valorar allò que tenim i veure-ho amb altres ulls, igual que passa amb l'amor. A vegades, el tenim a tocar i no ens n'adonem... Fins a perdre'l. Per alguna raó, des de menuts, ens fan creure que les coses bones estan lluny del nostre abast, que no hi tenim dret, que som insignificants, que una sola persona no pot marcar la diferència, i tants altres mites que arrosseguem a diari. Però no és cert.

La ciutat, el sistema, la societat, el barri som tots i totes. Cadascú de nosaltres, petits o grans. I a les nostres mans hi ha la possibilitat de convertir-ho en allò que desitgem. Si parem atenció, cada dia ens ofereix desenes d'oportunitats: quan veiem brossa al terra, quan alguna cosa del carrer s'espatlla o trenca, quan el nostre gos fa pipi o caca a la vorera... Som part del problema quan decidim no fer res, però també podem ser-ho de la solució quan escollim fer-hi alguna cosa.

En el que em sembla una altra vida, jo era voluntària de la Creu Roja Joventut en projectes d'atenció a gent gran i quitzalla, i no ha estat fins fa un temps que he pogut tornar a invertir energia en el retorn social: aportar a la comunitat allò que en trec o que en vull rebre. Ara, quan veig quelcom que no m'agrada, ja no només em queixo: passo a l'acció. Perquè vull (un canvi), perquè puc (ser-ne part), i perquè no estic sola (fent-lo possible): tu també pots.

Sentipenso que la vida m'ha posat muntanyes al davant per a que no oblidí que soc capaç de pujar-les. I que el que hi ha al capdamunt s'ho val. Potser les coses fàcils, planes, son avorrides, o potser ens calen alts i baixos per a treure'ns de la rutina i recordar que estem vius... Qui sap. Però les vistes des d'aquí dalt, son meravelloses, oi?

Per (tot) això, us convido en nom de l'equip de gent que porta temps treballant per a un barri millor, a participar-hi activament, en la mesura i de la forma que sigui possible. I, sobretot, a que el gaudim i el respectem amb la mateixa alegria, en benefici de tots i totes les que hi convivim.

Gràcies.

Teresa Roig
Esriptora i mare

EL BARRI

LA FESTA MAJOR DE LA SALUT

**Un any més vam celebrar la festa major del barri plena d'activitats per a tothom, dinars populars, concerts, cercavila i salut!
Fent la cursa Escalada de la Glòria.**

Com cada any, al barri tornem amb les energies ben carregades després de les vacances d'estiu, per celebrar la Festa Major! Una vegada més vam poder comptar amb l'acte que fa una crida a l'inici de les festes: el cercavila; on sempre podem gaudir de La Batucargol i la batucada del Centre Gaudí. A més, també van sortir a ballar els gegants i capgrossos de l'Escola Rius i Taulet (gràcies a l'AFA) i del Centre Gaudí. Una tarda màgica plena de somriures dels nens i nenes del barri, que acaben cantant tots junts a l'espectacle de MusicActiva a la Plaça de Lesseps.

Però en veritat, el primer dia no acaba aquí, ja que després va venir el pregó protagonitzat per la Patricia Bargalló. Un pregó ben bonic i proper a totes les veïnes, ple de reivindicacions importants per millorar la qualitat de vida al barri, i amb missatges imprescindibles que ens recordaven com lluitem perquè totes puguem viure unes festes lliures d'agressions masclistes. I després, més música, concerts i festa!

Tot i això, vam haver de descansar molt, ja que l'endemà al matí, el dissabte, ens esperava l'espectacular cursa Escalada de la Glòria. Una cursa que gràcies a la col·laboració de Holmes Place i a les persones vo-

luntàries del barri, va ser molt més gran i amb més participació. De fet, vam comptar amb la participació de més de 150 persones. I va ser molt especial i emotiu el moment de donar el premi a l'equip més gloriós als nens i nenes de Sant Josep de La Muntanya. Totes les presents vam poder sentir la seva gran alegria, fruit del merescut premi per tot l'esforç que hi van posar. A més, no van ser els únics guanyadors, ja que hi havia premis per categoria infantil, dones i homes. I després, per seguir amb les activitats de tot el dia, vam poder agafar forces de nou amb l'esmorzar del Mercat de Lesseps.

I el diumenge la pluja va poder aguantar fins que vam tastar la boníssima paella del carrer Verdi, que portava guanyant per tres anys consecutius el concurs de paelles del barri.

En definitiva, va ser tot un cap de setmana ple d'activitat que va donar vida a diversos espais del barri: la plaça sanllehy, la plaça de Lesseps, al Mercat de Lesseps, Santuari de Sant Josep de la Muntanya, Parròquia Mare de Déu de La Salut, la Rambla Mercedes, el carrer Verdi, el carrer Argentona i a l'Espai Quiró. I tot gràcies a la voluntat i esforç de les entitats del barri, que sempre segueixen creant vida, cultura i espais de trobada per a tot el veïnat.

**Comissió de Cultura i Cohesió social
de Salutem - Accions comunitàries
del barri de La Salut**

EL BARRI

LA 2A TROBADA DEL BARRI DE LA SALUT

L'any passat, sota el marc del Salutem - Accions comunitàries, vam fer una trobada a l'escola Turó del Cargol que va ser un èxit. Vam poder compartir entre veïnes, veïns, entitats i serveis tota l'acció comunitària que fem entre tots i totes per donar resposta col·lectivament a les problemàtiques del barri; i decidir consensuadament com ens volíem seguir organitzant. I aquest any n'hem fet una altra per aprofundir, sobretot, en un tema: la Salut Comunitària.

Gràcies a les accions comunitàries que fem des de Salutem, on hi participem veïnat, entitats i serveis, La Salut cada vegada és un barri més actiu i més cuidadós amb la seva gent. S'estan fent tantes coses, que l'any passat vam veure la necessitat de fer una trobada per conèixer totes aquestes iniciatives i entitats que treballen pel barri, tant per conèixer-nos entre nosaltres com perquè els veïns que encara no participen activament també coneguin el que s'està fent i hi puguin dir la seva. Ens vam trobar a l'escola Turó del Cargol el dia 17 de novembre del 2018 i va ser un èxit de públic i participació.

Aquest any 2019 hem tirat endavant un diagnòstic de salut del barri entre Salutem, el Districte de Gràcia, l'Agència de Salut Pública de Barcelona, el CAP Larrard i el Centre de Serveis Socials. I què vol dir això? Doncs fer una diagnòstic comunitari de salut vol dir mirar quines necessitats té el barri i buscar solucions entre totes per millorar-ho. Ja se sap des de fa molts anys que els determinants de salut més importants d'una població no són pròpiament sanitaris, sinó també socials, i econòmics. Per tant, les solucions no les podem donar només els metges i les infermeres, sinó tota la societat en general, des dels polítics fins els veïns i veïnes del barris i els territoris.

Després de fer la part tècnica del diagnòstic, teníem moltes ganes de compartir-ho amb tot el barri perquè tothom pogués opinar i votar quines són les temàtiques que es consideren més importants i prioritàries

per treballar al nostre barri. Hi ha moltes que ja s'estan treballant, com la companyia a la gent gran, la violència masclista o la participació social, però van sortir de noves que s'han de treballar i/o reforçar les que ja estem fent.

Així doncs, el 16 de novembre ens vam trobar a l'escola Turó del Cargol i vam presentar la feina que vam fer: un document quantitatiu i qualitatiu amb els números que sabem del barri (demografia, recursos, malalties...) i 15 entrevistes a diverses persones veïnes i les conclusions extretes de totes aquestes dades. Amb això vam treure una llista de necessitats del barri que vam votar per prioritzar les que volem començar a donar ja una resposta.

Les necessitats més votades van ser: la solitud de la gent gran, la dificultat d'accés a l'habitatge a causa de la gentrificació i especulació, la feminització de la pobresa, i la falta de participació activa i de comunicació entre veïnat i entitats. Tot i això, amb els vots també es va expressar que preocupa la pèrdua de comerç de proximitat, l'orografia i la mobilitat complicada del barri, la falta d'espais de trobada i d'equipaments, la falta d'un institut i d'espais de trobada per a joves, la contaminació acústica i de l'aire, la sensació d'inseguretat, la presència de trastorns crònics, el consum de tabac i alcohol, el consum elevat d'antidepressius i ansiolítics, i la falta d'espais d'acollida i amb perspectiva intercultural per a persones nouvingudes generats des del veïnat.

D'aquesta manera, ara ja només ens falta passar a l'acció! I només serà possible gràcies a la vostra participació. Així doncs, us animem a participar a les diverses comissions per temàtiques del pla comunitari (anomenat Salutem - Accions comunitàries

del barri de La Salut), on ja hi participem vàries veïnes, entitats i serveis. T'hi esperem!

Clàudia Cardoner
CAP Larrard

2a trobada del barri de La Salut

Festa Major del barri de La Salut

EL BARRI

10 ANYS ACOMPANYANT EL BARRI DE LA SALUT

Em dic Mònica Oriola Fernández, i sóc la tècnica referent del barri de La Salut del Districte de Gràcia des del setembre de 2009. Quan vaig començar la meva tasca, i em van demanar que triés un lloc del barri i expliqués per què ho havia fet, vaig escollir l'Avinguda Sant Josep de la Muntanya amb Sant Cugat del Vallès. El motiu va ser per que es un punt del barri que reflexa la orografia complexa amb forts desnivells i fortes pendents, però també un barri on respira tranquil·litat. Les escales mecàniques van ser una forta aposta per el barri, per tal de superar aquestes fortes pendents, alhora que també és cercava diversificar els accessos al Park Güell, que com tothom sap és un gran reclam turístic internacional del barri. També vaig triar les escales mecàniques per què és factor afavoridor del camí escolar del Turó del Cargol que en aquell moment començàvem a treballar a fons. Alhora també facilitava l'accés a peu i amb seguretat als infants de les escoles Baldiri i Reina Elisenda.

En aquell moment, quan em preguntaven com seria un bon dia al barri, la resposta era que com a qualsevol altre barri de qualsevol lloc: la voluntat era minimitzar els conflictes a l'espai públic, que el veïnat pogués accedir als seus llocs de treball, escoles, comerços, serveis, equipaments, etc. de manera tranquil·la, i que tothom pogués desenvolupar les seves activitats previstes. El rol professional que he anat desenvolupant al llarg d'aquests anys, s'ha concretat en diverses tasques, que bàsicament tenien per objectiu facilitar l'accés de la ciutadania a l'engranatge de l'Ajuntament, i alhora fer arribar les qüestions tècniques que es treballen a l'Ajuntament, a la ciutadania del barri de La Salut.

En aquest sentit, la relació que hem anat construint amb els serveis, les entitats, el veïnat, els equipaments i la seva organització tècnica...ha permès que aquests objectius es desenvolupessin cada vegada de manera més àgil i precisa.

Una de les primeres tasques concretes que vàrem treballar els tècnics de barri del Districte l'any 2009 (en aquell moment eren 5 tècnics i cadascun érem referent d'un dels 5 barris), va ser l'elaboració del pla de futur del barri: vam fer un diagnòstic i un pronòstic de com ens agradaria que fos el barri a 10 anys vista. En aquell moment vam presentar el diagnòstic en consell de barri i vam treballar la seva validació en consens amb el veïnat i les entitats que van participar.

Dins de l'eix temàtic de serveis i equipaments, com a línia estratègica va sortir la necessitat crear un equipament cívic i social al barri de La Salut, així com vetllar perquè els nous equipaments afavorissin la mobilitat, la connectivitat i l'accés als serveis de proximitat i permetessin el creixement d'un projecte comunitari, associatiu i de participació al barri per part del veïnat del barri de La Salut. En aquest sentit, podem dir que la fita s'ha aconseguit amb els equipaments que s'ubicaran a l'Espai Quiró, on hi ha projectat un espai de joves, un espai de gent gran i un casal de barri a més a més de la construcció d'habitatges dotacionals per a gent gran. Voldria fer un reconeixement a tota la tasca que està desenvolupant la comunitat Quirhort des de l'any 2015, de vinculació veïnal amb el territori, compromís mediambiental i cultura de proximitat, treballant sempre des de la perspectiva comunitària i social.

També en aquell moment, fa deu anys, ens plantejàvem obrir amb nous usos els equipaments municipals que ja funcionaven al barri amb l'objectiu de treure el màxim rendiment dels espais disponibles per potenciar el creixement del teixit associatiu, el projecte comunitari de barri i la creació d'espais de trobada. Podem dir que aquest objectiu l'hem assolit impulsant des de la taula radars de Salutem-accions comunitàries, la plataforma de seguiment telefònic per les persones usuàries del projecte radars, a l'espai del Casal de Barri Cardener. Aquest equipament, a banda de totes les activitats pròpies que realitzen com a casal de gestió cívica i de les activitats que fan cadascuna de les entitats la conformen, també acull activitats obertes que s'impulsen des de la taula radars.

Pel que fa a l'espai públic, mobilitat, urbanisme...ens establíem com a fita promoure els camins escolars (tenim finalitzats els de l'Escola Kotska i els del Turó del Cargol) i crear espais "micro" per a ús veïnal, tals com placetes d'estada. Podem dir que s'ha acondicionat el mirador de Baixada de la Glòria, s'ha re urbanitzat la Plaça Sanllehy i hi ha projectats altres espais d'estada que preveiem afavoriran la cohesió veïnal.

En relació a l'eix d'associacionisme i participació, vam tenir molt clar que calia potenciar el Pla de Desenvolupament Comunitari de La Salut, com a element aglutinador de convivència del teixit associatiu i veïnal. En aquest sentit, penso que cal posar en valor tota la gran feina que va realitzar la Cristina Conejo com a tècnica comunitària del 2009 fins l'any 2015, i la que ha impulsat i continua exercint amb una excel·lent eficiència l'actual tècnica comunitària Georgina Rosell.

Voldria tancar aquest article posant en valor també que el treball coordinat dels o les

Mònica Oriola Fernández

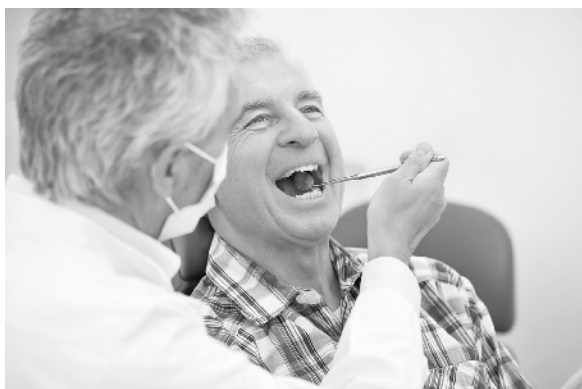
agents claus que conformen el teixit del barri, com són el projecte Salutem-accions comunitàries, Serveis Socials La Salut-Coll-Vallcarca i Penitents, el Centre d'Atenció primària Larrard, el Mercat Lesseps, les associacions i entitats (veïnals, culturals, comercials, festives, esportives...) les escoles, els serveis, el veïnat amb ganes de transformar i millorar el barri, junt amb el Districte i les diferents direccions que el conformen. Totes han estat l'element clau per que aquest barri continuï creixent en cohesió i comunitat, i han construït una base de sinèrgies i complicitats que ens seguirà permetent repensar i millorar el barri de La Salut.

Mònica Oriola i Fernández

Tècnica de barri La Salut
Direcció de Serveis a les Persones i al Territori
Districte de Gràcia

SALUT

CÁNCER ORAL: PREVENCIÓN Y DIAGNÓSTICO PRECOZ

La detección precoz del cáncer oral es muy importante para lograr tratar con éxito la enfermedad. Realizar revisiones anuales con su odontólogo puede marcar la diferencia.

El cáncer oral es una entidad bastante común en la población mundial. Los varones, mayores de 45 años con hábitos como el consumo de tabaco y alcohol suelen ser los pacientes más afectados por esta enfermedad. Otros factores de riesgo pueden ser: una dieta mal equilibrada, descuidar la higiene oral o la aparición de lesiones irritativas en la encía y la mucosa oral (provocadas por prótesis mal ajustadas, dientes fracturados o restos radiculares que lesionan estructuras vecinas).

La mayoría de estas lesiones pueden aparecer como un "bulto" o una úlcera, también pueden tener aspecto de mancha blanca (leucoplasia), roja (eritroplasia) o blanca y roja (eritroleucoplasia). Normalmente la lesión es dura y mal definida; y suele asociarse a sangrado y/o dolor. Su localización más común es el labio inferior, la lengua o el suelo de la boca y se manifiesta como una lesión de larga duración (crónica).

Como norma general, una lesión de más de 15 días de evolución, blanca o roja, dura, que no remite, aunque hayamos eliminado el factor causante, debe ser extirpada y analizada para su diagnóstico y posterior tratamiento.

La exploración de la cavidad oral, el cuello y las glándulas salivales, es clave para el diagnóstico precoz del cáncer de la boca. Por lo tanto, es aconsejable hacer una visita anual al odontólogo para realizar una revisión metódica de la boca y así poder identificar y tratar esta patología.

Equip d'Odontologia CAP LARRARD **Eduard Ferrés Amat**

Odontólogo, Máster en Investigación,
Máster en Cirugía Oral, Doctor en Odontología
Eduard Ferrés Padró

Médico, Estomatólogo, Cirujano Oral y
Maxilofacial, Doctor en Medicina

PROJECTES

LUDÀLIA I LA NORMALITZACIÓ DE L'OCI PER A TOTHOM

Fundació Ludàlia es dedica des de fa quasi 20 anys a promoure l'oci i la cultura per a persones amb discapacitat intel·lectual.

Corrien els inicis dels anys dos mil, i tot i que el món semblava avançar a tota velocitat, seguia havent-hi aspectes socials que continuaven endarrerits uns segles. La Consol y el Toni, dos veïns del barri de La Salut, estaven preocupats perquè el seu fill, el Martí, havia complert la majoria d'edat però no es distreia massa. Això inquietava i molt als seus pares, els quals eren conscients que el Martí no era l'únic en aquesta situació, ja que les persones amb discapacitat intel·lectual sempre han tingut més barreres en tots els àmbits de la vida.

I aleshores va arribar el dia en la que la Consol i el Toni van decidir engegar un projecte tan necessari com il·lusionant. Es diria Fundació Ludàlia, i se centraria plenament a potenciar i normalitzar l'oci i la cultura per a persones amb discapacitat intel·lectual. El nom ja ho deia tot, el qual prové del llatí "ludo", que significa jugar, la manera en la qual els dos fundadors entenen la vida.

El primer pas va ser cercar un local que obrís les seves portes una tarda a la setmana per fer sessions de discoteca i així plasmar el somni de la Consol. Aquest somni es va fer realitat, i fins i tot cinc anys després va créixer en aconseguir que l'emblemàtica Luz de Gas ens cedís cada diumenge la seva Sala B. El projecte es consolidava.

Amb el temps l'oferta d'oci es va anar ampliant, fins que avui dia, quasi dues dècades després, la Fundació ofereix activitats diàries entre setmana (teatre, cuina, informàtica, dansa, fotografia i autogestors), sempre en espais comunitaris, com la Bi-

blioteca Jaume Fuster o el Teatre Almeria (ambdós a Gràcia), i dirigides per educadors especialitzats. Però l'oci no acaba aquí, perquè el cap de setmana continua amb quedades els dissabtes (concerts, karaoke, sopars, etc.) i amb la Disco el diumenge al vespre. A més de les vacances d'estiu (el passat mes d'agost vam estar una setmana a Galícia), les escapades de cap de setmana, la celebració del Cap d'Any o la Nit de Sant Joan, aquesta última la vam viure amb els Castellers de la Vila de Gràcia.

Això és Ludàlia. L'oci com un dret fonamental capaç de millorar la qualitat de vida de les persones. Un dret que, sovint oblidat, ens ajuda a tots a fer amics, gaudir de la vida i sobretot a riure, que és la distància més curta entre les persones.

Estem molt contents de formar part de la família de Salutem i de conèixer tants projectes interessants, ampliar sinergies i construir una millor societat on la persona estigui al centre de la suma de capacitats. Perquè com acostumem a recordar, la discapacitat es troba en la mirada de l'altra persona i no és la seva característica única ni més important.

Per últim, us animem a conèixer de prop les persones amb discapacitat intel·lectual per, simplement, trencar tòpics que arrosseguem des de petits. Al·lucinaríeu. Per què? Perquè tot és tan normal que és màgic. Us esperem. Gràcies, amics! I molta Salut!

Fundació Ludàlia

PROJECTES

LA FESTA JOVE DE LA SALUT

Les persones joves del barri existim! I ho vam demostrar amb la primera festa jove del barri. Però no només amb aquest acte, ja que estem creant més espais de relació, d'oci, de trobada i d'aprenentatge per a joves amb la recent Comissió de joves del barri de La Salut.

La Salut és un barri sense institut. Això suposa que les persones joves hem de marxar del barri cada dia per poder estudiar. A més, vol dir que no hi som presents a La Salut i, en conseqüència, tampoc tenim espais de trobada. Però no ens volíem quedar de braços plegats. Així doncs, gràcies a les educadores de carrer del Centre de Serveis Socials que ens van venir a informar sobre els col·lectius i espais del barri quan anàvem a l'escola de primària, fa anys (des de que anem a l'institut) que vam decidir que ens seguiríem veient i trobant els divendres a La Miranda.

Però amb això no en teníem prou i vam començar a pensar com podíem arribar a més persones joves. Van ser moltes reunions amb Cinecaptus, les educadores de carrer, l'Agrupament Escolta Roland Philipps i Salutem - Accions comunitàries, per poder crear un formulari on preguntar a les joves: Què ens agrada del barri? Què no ens agrada? Quines activitats hauria d'haver-hi a la festa jove del barri? Entre d'altres. D'aquesta manera, vam aconseguir les respostes de més de 60 persones joves per tal de fer la Festa Jove que agradés més a tothom.

La Festa Jove del barri de La Salut va ser una tarda plena d'activitats: l'espai per al Skate a càrrec del Marc, un taller de rap antiracista on tothom va crear la seva pròpia cançó gràcies a MiA Barcelona (Migració i Art), el punt lila portat pel CJAS on tothom es podia informar sobre gènere, violències masclistes i recursos per a joves, vam apren-

dre shuffle gràcies als ballarins professionals de Shuffle Showcase Network, vam gaudir moltíssim amb el freestyle rap del Gery i el Benet, i dels concerts amb Inverso i Infumables. També, per tenir energies durant totes aquestes hores, l'Agrupament Escolta Roland Philipps es va fer càrrec de la barra i el berenar.

I com que no ens volíem oblidar d'aquest gran acte, Cinecaptus (Nick, Nerea, Cate, Maria, Martí i Aimara) amb el suport de Aedo Social Films, van estar gravant tota la tarda les activitats i fent entrevistes a les participants, i realitzaran el vídeo - resum de la festa.

I sabeu què? Que volem més! I per això, al setembre vam donar per inaugurada la Comissió de Joves del barri de La Salut, i vam decidir trobar-nos tots els últims divendres del mes per la tarda. En aquestes reunions decidim què organitzarem i què volem fer juntes. De moment, vam decidir que ens trobaríem els altres divendres per realitzar una pel·lícula, que fariem més concerts de rap, que col·laboraríem amb d'altres entitats del barri com La Miranda que ja ens ha donat l'oportunitat de fer juntes la castanyada, que organitzaríem un cicle de cultura urbana, de Hip Hop, amb tallers de DJ, Rap, Shuffle i Graffiti, i... la 2a festa jove del barri! A més de totes les noves idees que tothom pot aportar en qualsevol moment.

I el que ens aporta una felicitat gegant és que tot s'ha creat per joves i per a joves, fent possible que per fi al barri tinguem el nostre espai creat per nosaltres i estiguem actius; demostrant que nosaltres podem, i que només fa falta que no ens tanquin portes, que ens donin l'oportunitat de tenir un lloc, el nostre lloc.

Comissió de joves del barri de La Salut

RECORDS QUE NO S'ESVAEIXEN

LOS RECUERDOS DE LUIS

La ex-Villa de Gràcia y el barrio de la Salut son los escenarios en los que me moví desde que nací, hasta que digamos que los guiños de la vida me destinaron a otros lugares.

Tengo la fortuna de tener buena memoria y verme rodeado de recuerdos entrañables. En mi infancia el colegio Nta. Sra. Del Rosari ubicado en la calle Sant Salvador fue el centro de mis actividades "académicas". Allí estudié el bachillerato plan de estudios 1938. Al salir de la escuela nuestro centro de reunión era la Plaça Rovira, bajo la sombra de un gran árbol y junto a la Fuente popular. Hay una novela de Luis Romero que tituló "La Noria" y que me impactó. La noria es la misma, varían los pasajeros. Hoy la plaza Rovira sigue igual que hace años (han desaparecido el cine y el bar Cumulada). Son los vecinos que han ido emprendiendo el viaje sin regreso. En mi juventud las cooperativas els Teixidors y la Lealtat centro recreativos como els Lluïsos de Gracia, el Orfeón Catalán, el Club Helena. La Salut que además de su sección deportiva también tenía un cuadro escénico, el centro moral de Gracia, "Els casats", el Club Maria Guerrero, La Violeta y seguro algún otro, ofrecían un abanico de posibilidades para que las familias tuviesen los domingos ocupados. Gracia y la Salut eran un ejemplo de espíritu de superación.

Afortunadamente, hoy siguen siendo estupendos. La biblioteca Jaume Fuster en la Plaça Lesseps, es realmente un regalo para

Luis P. de la Cortina

todo aquel que tenga espíritu de alumno. Los Lluïsos que han convertido su local en un teatro y distintas dependencias perfectas. El Europolis un megagimnasio moderno con un espíritu social admirable. Tengo referencias que es un lugar donde Cúpido también ha participado en varias ocasiones y que hay grupos de veteranos que siguen practicando deportes.

El historial del Club de Tennis La Salut es conocido por todos los aficionados. El Club de fútbol Europa que sigue en pie desde casi un siglo. Gracia conserva una personalidad peculiar. La Plaça del Diamante, El Ayuntamiento, la calle Verdi, son lugares visitados por muchísimos barceloneses.

Nací en la Calle Providencia, junto a la

Plaza Rovira, viví años en el Torrent de les Flors-Legalitat. Seguiria ya de casado y padre de mis hijos en Gracia. Mis padres se casaron en els Josepets, y tengo ahora un nieto hispano-americano que lo bautizaron en la emblemàtica Iglesia.

Somos unos privilegiados, hoy residentes en tan magnífico distrito. Como colofón del barrio de la Salud el "Parque Güell", pieza diseñada y dirigida por Antonio Gaudí, que vivió incluso en el mismo recinto durante años. El Parque Güell tenia que ser una zona residencial y existían dos edificios pilotos de un proyecto que no prosperó. Las obras se iniciaron en 1900 pero hasta 1926 no se convirtió en un espacio público. Hoy el recinto del parque es visitado por millones de turistas. En mi infancia recuerdo que eramos unos pocos niños que jugábamos en la plaza con

unas bicicletas que nos alquilaba un "empresario" que tenia una docena de "vehículos", También recuerdo un fotógrafo que tenia un caballo de cartón y utilizaba a los niños como "juguetes".

Durante éstos últimos años se ha convertido en una especie de visita obligada y tanto la Travessera de Dalt, como la Calle Larrard y Avinguda San Josep de la Muntanya en verdaderos rios humanos.

En nuestros Barrios, en nuestras ciudades, siempre tenemos lugares por descubrir.

La Salud y Gracia, un sobresaliente.

Luis P. de la Cortina

RETRATS DE DONES DEL BARRI

Inaugurem aquesta nova secció de la revista. Una secció impulsada per les persones participants a Gèner-ant al barri, que promouen accions comunitàries amb perspectiva de gènere. A cada número de la revista donarem a conèixer a dues veïnes del barri amb l'objectiu de visibilitzar les dones de La Salut. A més, ho fem creant una cadena i xarxa entre veïnes, ja que cada-suna d'elles tria quina serà la següent veïna que entrevistarem.

Nerea Codina Poisat (foto: Marta Ruiz Jadraque)

LA NEREA CODINA POISAT

La Nerea és una noia de 15 anys que ha viscut al barri des de sempre. A més, és una persona molt activa des de fa quatre anys a les activitats comunitàries de La Salut. Ha donat suport a activitats com la festa major, la mostra d'entitats, la trobada del barri..., i forma part del grup de joves Cinecaptus i de la recent Comissió Jove de La Salut que va organitzar la festa jove del barri el dissabte 1 de juny del 2019 a la Plaça de Lesseps.

Què és el que més recordes de quan anaves a l'escola?

De l'Escola Concepcionistes recordo que érem només una classe i érem com una petita família.

Del Rius recordo moltíssim les nits de Nadal. Sortíem tots al pati i era de nit, començàvem a jugar... i era molt divertit. Tothom portava alguna cosa de menjar i es feia un sopar comunitari.

I ara a quin institut vas?

Ara vaig a l'institut Menéndez i Pelayo que està a Sarrià - Sant Gervasi, i la veritat es que és bastant molest no tenir un institut al barri. He d'anar lluny per poder estudiar a l'institut.

I tenint l'institut a un altre barri... a on passeu el temps lliure?

Tot el temps lliure el passem igualment al barri, no ens quedem a Sarrià. Acostumem a anar a Lesseps amb els meus amics. També anem a La Miranda i sempre ens acullen amb els braços oberts! I així passem a aquí una estona i és divertit.

Des de quan participes al barri?

A La Miranda ara mateix estem fent activitats amb un grup que es diu Cinecaptus, fem temes de vídeo, vam gravar un videoclip... tot de temes audiovisuals. Però fa un temps també havíem fet un taller de radio, i va ser molt divertit. Però jo ja porto des de 6è de primària participant! Ja fa uns tres o quatre anys. La veritat és que ara ja coneixo molt a la gent, i em cau molt bé tothom. Em sembla que a La Miranda i a La Salut hi ha gent molt maca.

I quins canvis has vist des de que vas començar a participar fins ara?

Jo crec que ara em sento més part del barri, abans em sentia més aïllada del que passava al barri, "jo visc a la meua casa", però jo no em sentia del barri, no tenia res a veure amb el barri. Llavors, ara m'agrada perquè em sento que en formo part, vaig més a les festes, és tot més divertit, és millor.

I com has fet aquest canvi?

Venint a La Miranda. I així a partir d'aquí m'he anat assabentant de les coses que es fan al barri. I poc a poc vaig anar coneixent a la gent i anar fent més coses. I ara si tu preguntes a la gent del barri, segur que saben qui som Cinecaptus! Per tant, és això, em sorprèn, que ara ja em coneixen i tot perquè som Cinecaptus.

Com vas començar a fer aquestes activitats?

Perquè vaig conèixer als educadors de carrer. Van venir a l'escola i ens van proposar un dia per venir a La Miranda i fer una festa. Llavors, vaig conèixer aquest lloc i a tothom qui va venir. I a partir d'aquí vam començar a dir que ens agradaria fer alguna activitat a La Miranda per gent de la nostra edat. I des de llavors, des de 1r o 2n de la ESO venim aquí tots els divendres. I per cert! Estic molt orgullosa perquè des de llavors, excepte un dia que estava de viatge, no he faltat a cap divendres!

Quines activitats t'agradaria que hi haguessin al barri?

Doncs festes com la festa jove que vam fer. Crec que s'hauria de repetir perquè va estar molt bé. S'haurien de fer més festes i més concerts. Això estaria bé!

I que els hi podríem dir als que encara no venen? Què t'aporta participar?

Òbviament explicar-lis que realment és molt divertit. Et fa sentir super bé, com més complerta. Si tenen temps els hi diria que vinguessin a les festes del barri o que s'apuntin a alguna activitat a aquí a la miranda! I assegurar-los la veritat, que s'ho passarien molt bé.

Què és el que no t'agrada del barri?

Les pujades. I també, com vaig dir a la la Trobada del barri, hi ha molt pocs llocs pels joves. Ara mateix, a La Salut, només tinc La Miranda perquè s'han organitzat activitats per nosaltres.

I què és el que més t'agrada del barri?

Crec que La Salut és un barri molt familiar, hi ha gent gran que sol ser molt maca. És un barri on la gent és amable i això m'agrada. Hi ha altres barris que són molt grans on la gent ni es saluda, i això és molt trist. Aquí en canvi ens coneixem, es fan trobades, la gent s'apunta... i és molt bonic. A part de que estem a una zona de muntanya i hi ha zones molt boniques i verdes.

I canviant de tema, diuen que estan augmentant les agressions masclistes entre adolescents. Tu com veus tot això?

Per sort, jo personalment no he vist massa violència masclista en el meu entorn, però sí que existeix. Crec que també depèn del barri i de la gent, perquè s'hauria de promoure més el feminisme. Des de petits hauríem d'aprendre, s'hauria d'ensenyar, que s'han de respectar les dones i que tenim els mateixos drets. Ara que ho penso millor, sí que passen molt varies coses. Per exemple, fan bromes que no fan gracia. Com que ara estan a l'edat "del pavo", fan bromes o parlen malament de nosaltres: "que culo tiene", "esta que buena está"... i això no està bé. A mi no m'agraden que parlin així perquè, a part de que la persona a qui li dius potser se sent incòmode, si les altres de l'entorn ho escolten potser també se senten malament i infravalorades. Pots pensar "aquesta noia és super guapa i jo no". I per tot això em sembla molt malament i a la meua edat hi ha molta gent que ho fa. Per això ho hauríem de parlar més tot aquest tema, i des de petits i sempre.

I avui que és el dia del Pride, de l'orgull LGTBI, com ho viviu les persones de la vostra edat?

Ara m'agrada més perquè està tot més acceptat i es pot viure més lliurament. Tot i que encara s'han de millorar moltes coses. Encara hi ha lu típic de "Ja els hi has dit als teus pares?" "I com s'ho han pres?". No, no! No s'ho han de prendre malament ni bé. A més, tu els hi expliques que ets hetero? No ho dius! Per això crec que encara s'han de millorar coses.

Vols afegir alguna cosa més?

M'agradaria dir que totes les entitats i persones que he conegut gràcies a Cinecaptus i Radio Alcachofa, són gent que m'han aportat moltes coses bones i, de veritat, que m'ho passo molt bé sempre que fem activitats. I, de veritat, estic molt contenta per haver decidit venir a La Miranda.

Cada veïna que participa a Retrats de dones del barri, proposa la següent dona que li agradaria que entrevistéssim... Quina dona veïna de La Salut t'agradaria que participés a Retrats de dones del barri?

La Caterina!

Entrevista realitzada per:
Georgina Rosell Bellot
Tècnica de Salutem - Accions comunitàries

RETRATS DE DONES DEL BARRI

LA PEPITA MONTOLIU

La Pepita Montoliu és una veïna de tota la vida. Va néixer l'any 1941 i des de llavors que viu a al barri de La Salut. Concretament, a les cases de catalogades de l'Avinguda de Sant Josep de La Muntanya.

Des de quan vius al barri de La Salut?

Des de que vaig néixer. I soc del barri de tota la vida, sempre he viscut en aquesta casa. A més, la meva família també va viure en aquesta casa des d'abans de la guerra. De fet, el refugi de davant de casa el va fer la meva mare i els cinc veïns per protegir-se dels bombardejos.

La casa és propietat de la teva família?

No, és de lloguer. La va llogar la meva mare, cap a l'any 36. I crec que ja farà uns 100 anys que està feta aquesta casa pel senyor Puig. I actualment, és una casa catalogada del barri.

Com ha canviat tot des de llavors?

Ui, ha canviat tot, el barri ha canviat molt, molt molt. Per exemple, a on hi ha ara Casa La Muntanya, i abans era el cuartel de la Guardia Civil; davant mateix tot era una muntanya, una roca, i ja la van treure per edificar. A més, al cuartel de la Guardia Civil hi entràvem tots els nens i nenes del barri, també era com un espai per trobar-nos i jugar. També, el que ha canviat més és la part del Carrer Larrard, on han desaparegut molts comerços del barri. Abans hi havia el Bar del Tino, colmados, la botiga de la senyora Nati, carnisseria, una fàbrica de nines, la lleteria o vaqueria... on venien llet i fins i tot tenien les vaques a allà. Abans tot això era com un poble i molt tranquil. Ens coneixíem tots els veïns i quan venia l'estiu ens deïem: "Què, sortim aquí i fem un sopar?" Vinga!, i fèiem les nostres festes i sopars al carrer i de tot, i com que ens coneixíem tots no molestàvem a ningú. Però quan va començar tot el boom que han vingut molts estrangers, tot ha canviat.

A quina escola hi anaves?

Jo anava a l'escola del Baldiri, que abans tenia un altre nom.

Què creus que es pot millorar del barri?

M'agradaria que hi hagués més seguretat del barri.

Què és el que més t'agrada del barri?

La tranquil·litat que vivim aquí dalt, tot i que cada vegada hi ha més gent i s'està perdent. Trobo a faltar que abans tot era més família i ens coneixíem tots, era tot més barri i més poble.

Participes en associacions o activitats del barri?

És un barri on a la gent gran ens costa participar, ja que son llocs poc accessibles i un barri amb moltes pendents. He anat algunes vegades a les activitats que s'organitzen a la taula de gent gran - radars. M'ho va proposar la meva infermera Claudia del CAP Larrard, perquè vaig agafar una depressió molt forta i em van dir que m'aniria bé. I estan molt bé aquestes activitats, em van agradar, i si et costa arribar fins al Casal Cardener, venen a

Pepita Montoliu (foto: Marta Ruiz Jadraque)

buscar-te i t'acompanyen fins a allà. A la que em recuperi de la cama i el que m'ha anat passant, hi tornaré. De fet, vull anar a la propera que és la revetlla de Sant Joan! A més, també hi ha persones de Radars que em truquen i així em pregunten com estic i parlem una estona.

Qui vols que sigui la següent dona que entrevistem per Retrats de Dones del barri?

La Fina, una amiga amb la que anem juntes a les activitats de Radars.

Entrevista realitzada per:

Georgina Rosell Bellot

Tècnica de Salutem - Accions comunitàries

CUINA

COM FER CODONY

Ingredients:

- 1 Kg. de membrillos limpios
- 600 gr. de azúcar (o bien 1kg)
- 1/2 limón

Paso a paso:

El membrillo se tiene que cortar en trocitos pequeños y si está majo, no hace falta pelarlo. Con piel y todo, pero bien limpio antes de todo.

Entonces, lo ponemos en una cazuela. Luego le añades una capa de azúcar, encima más membrillo, luego más azúcar. Vas creando capas de membrillo y azúcar. Y lo dejas así 24 horas.

El día siguiente con la misma cazuela que lo tienes todo, lo pones al fuego y va hirviendo. Luego lo trituras todo. Y una vez lo tienes bien triturado lo pones en bandejas o donde te vaya bien hasta que se enfría. Cuando esté frío lo dejas un rato en la nevera, y ja comer!

Fina, 92 anys
Veïna del barri de La Salut

(foto: Marta Ruiz Jadraque)

CONTES I POESIES

EL GEGANT AVORRIT

Temps era temps al bosc dels contes hi havia un gegant molt avorrit! Els animals del país dels contes estaven fent festes, pastissos, regals perquè el gegant s'alegrés però mai ho aconseguien.

Un dia els animals del bosc van anar a casa del Mag Marc!

Lavors quan van arribar a la cova van cridar:

"MAG! FES UN ENCANTERI DE MUNTANYA I FES QUE EL GEGA..."

Lavors el Mag Marc els va interrompre:

"D'acord! Agafeu les herbes que facin més pudor i digueu-li al gegant que se les mengi totes."

El gegant li va fer cas i no li va passar res!

El Mag Marc va dir:

"El gegant ha de beure 4 vegades al dia 15 litres d'aigua"

El gegant va fer cas i no li va passar res.

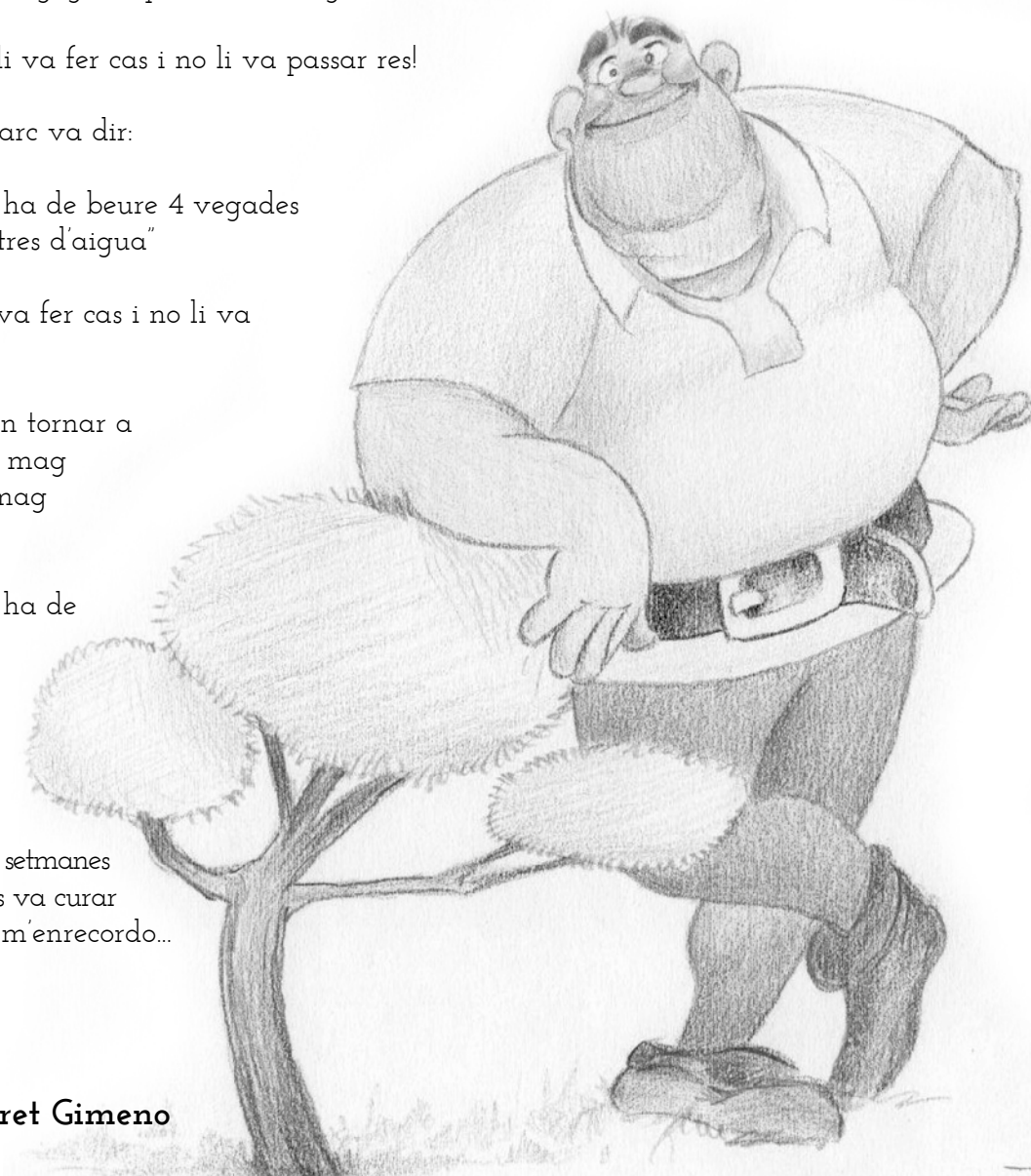
Lavors van tornar a la casa del mag Marc i el mag va dir:

"El gegant ha de menjar 2 pinyes al dia durant 3 setmanes.

Al cap de 3 setmanes el gegant es va curar i... ah, sí ja m'enrecordo...

FI!

Nil Alegret Gimeno
8 anys

CALENDARI

D'ACTIVITATS DEL BARRI DE LA SALUT

GENER

Divendres 10

Veladas acústicas // Di Brain

20:30h - La Miranda

Dijous 16

Taula de Gent Gran - Radars

16h - CAP Larrard

Dijous 16

Comissió de Cultura i Cohesió Social

17:30h - CSS

Dijous 23

Comissió Gènere-ant al barri

17h - CAP Larrard

Divendres 24

Veladas acústicas // Digerolamo & Mlikota

20:30h - La Miranda

Divendres 31

Comissió de joves de La Salut

16h - La Miranda

FEBRER

Divendres 7

Veladas acústicas // Kurzyka & Dimitrov

20:30h - La Miranda

Dijous 20

Comissió de Cultura i Cohesió Social

17:30h - CSS

Dissabte 22

Carnaval de la Taula de Gent Gran - Radars

Casal Cardener

Dissabte 22 (per confirmar)

Carnaval de La Miranda i de la Comissió

de Joves de La Salut - La Miranda

Dijous 27

Comissió Gènere-ant al barri

17h - CAP Larrard

Divendres 28

Comissió de joves de La Salut

16h - La Miranda

Divendres 28

Veladas acústicas // Tintineo

20h30 - La Miranda

MARÇ

Diumenge 8

Dia internacional de les dones i vaga feminista

Divendres 13

Veladas acústicas // Miguel Carvalho

21h - La Miranda

Dijous 19

Comissió de Cultura i Cohesió Social

17:30h - CSS

Dijous 26

Comissió Gènere-ant al barri

17h - CAP Larrard

Divendres 27

Comissió de joves de La Salut

16h - La Miranda

ABRIL

Dijous 16

Comissió de Cultura i Cohesió Social

17:30h - CSS

Dimecres 22

Sant Jordi amb la Taula de Gent Gran - Radars

16h - Casal Cardener

Dijous 23

Comissió Gènere-ant al barri

17h - CAP Larrard

Divendres 24

Comissió de joves de La Salut

16h - La Miranda

MAIG

Data per confirmar

Dinar de primavera del carrer Verdi

Dissabte 16

4a mostra d'entitats del barri de La Salut

Dijous 21

Comissió de Cultura i Cohesió Social

17:30h - CSS

Dijous 28

Comissió Gènere-ant al barri

17h - CAP Larrard

Divendres 29

Comissió de joves de La Salut

16h - La Miranda

JUNY

Data per confirmar

2a festa jove del barri de La Salut

Dimecres 17

Sant Joan amb la Taula de Gent Gran - Radars

16h - Casal Cardener

Dijous 18

Comissió de Cultura i Cohesió Social

17:30h - CSS

Dimarts 23

Revetlla de Sant Joan

19h - La Miranda

Dijous 25

Comissió Gèner-ant al barri

17h - CAP Larrard

JULIOL

Dijous 16

Comissió de Cultura i Cohesió Social

17:30h - CSS

Dijous 23

Comissió Gèner-ant al barri

17h - CAP Larrard

Divendres 26

Comissió de joves de La Salut

16h - La Miranda

AGOST

Bones vacances d'estiu!

SETEMBRE

Festa Major de La Salut

I MÉS:

Tots els divendres, quan no hi ha reunió de la comissió de joves, ens trobem a les 16h a La Miranda amb Cinecaptus, per seguir amb la producció de la pel·lícula realitzada per persones de 14 a 16 anys.

Tots els dilluns de 18h a 19h a l'Escola Turó del Cargol, assaig de Batucargol, una col·la apassionada per la percussió, de veïns i veïnes dels barris de La Salut i del Coll de Gràcia.

Festa Jove de La Salut

GENT DEL BARRI

ENTREVISTA A MARIA LOMASCOLO

La Maria, veïna, mare i presidenta de La Miranda; fa 10 anys que viu al barri de La Salut. Abans vivia a la Vila de Gràcia, però va traslladar-se per anar a viure al barri que, com ella expressa, s'hi pot fer una vida més tranquil·la.

Maria Lomascolo amb la seva filla Maia

Què és el que més t'agrada de La Salut? I els contres?

Sense cap dubte, el Parc Güell és la joia del barri. Però no parlo de la part de Gaudí, sinó de la part del bosc que em permet passejar i oblidar que visc a la ciutat. I d'altra banda, per mi el barri és un petit poble. Cada dia surto al carrer i em trobo cares conegudes que em saluden. Em fa deixar de sentir la fredor i l'anonimat de la ciutat. Jo estimo el barri i si puc m'hi quedaria segur! Com a contres, la massificació del turisme i la pèrdua de comerç... M'entristeix veure tantes botigues de souvenirs...i és clar, la pujada dels preus dels lloguers. Fa uns anys era assequible, i ara són tantes les persones que marxen per què no troben un lloguer que puguin pagar. A la Miranda ho veiem molt: voluntaris que volen quedar-se al barri i no poden. Pot ser que ens passi a nosaltres també...

Que t'aporta participar a La Miranda i al barri?

Doncs em dóna vida, em permet tenir un espai de socialització al barri, una família de barri, m'ha fet conèixer veïns que d'altra manera només saludaria pel carrer. I em genera una forta pertinença a La Salut, que fa que vulgui donar el meu temps com a voluntària per millorar l'oferta cultural i comunitària que tenim. De fet, vaig conèixer per casualitat La Miranda i ara ja considero que és com la meua segona casa!

Sabem que fa un any que ets mare de la Maia, per això també et volíem preguntar: Si parlem de Ma-

ternitat i Feminismes, quines idees o experiències destacades?

Crec hi han experiències feministes meravelloses des del moment del part fins a la criança, especialment aquelles centrades molt en l'autoajuda entre dones. Per exemple, l'associació Donallum genera espais físics i online on les dones poden apoderar-se i adquirir coneixement sobre l'embaràs i el part, per tal de poder decidir i tenir veu pròpia durant tot el procés. El més potent és que són dones que acompanyen a d'altres dones amb els dubtes i les inseguretats; un cop et trobes amb la criatura als braços, els grups de criança i els grups de lactància per mi són revolucionaris. Et permeten generar acompanyaments en un espai entre iguals on les cures estan al centre, i deixen de ser tant invisibles i privades per passar a ser compartides i celebrades.

Les dones patim violències en el nostre dia a dia, com a mares també? Quines? Què hauria de millorar?

Uf... Aquí en tindríem per vàries entrevistes. Quan et fas mare les cures passen a ser el centre de la teua vida i, en aquest sistema, les cures s'invisibilitzen i es menyspreen. Això és violència. Des del moment en que et quedes embarassada et trobes davant de la violència obstètrica; sovint existeix una sobre medicalització d'un procés que, si no hi ha riscos afegits, hauria de ser natural. I el món sanitari tendeix a establir relacions jeràrquiques entre el professional i la pacient, en comptes d'apostar pel rol d'acompanyar en el procés del part. També, les baixes maternals ridícules que no permeten cobrir els 6 primers mesos de lactància que recomana la OMS, les dobles jornades laborals per les dones (fora i dins de casa), la divisió desigual de les cures... Són alguns exemples de les violències que viuen les mares. Per mi el problema bàsic, i el canvi de xip que hem de fer com a societat, és posar les cures, els infants i les persones al centre; i permetre que sigui el món el que giri al seu voltant.

En quin entorn t'agradaria que creixi la Maia?

Espero que creixi al barri i a la Miranda... i que la societat amb la que es trobi sigui més feminista. Nosaltres a casa fem molts esforços per contrarestar els missatges que ja li estan arribant sobre què i com ha de ser. A casa canviem els "preciosa", "princeseta" i "nina", per Valenta, Intel·ligent i Decidida.

Entrevista realitzada per:
Georgina Rosell Bellot
Tècnica de Salutem - Accions comunitàries